

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Bathány-utca 5. sz.

Közgyűlés.

Rövid, de határozatait tekintve rendkívüli fontos közgyűlése volt ma Szabadka törvényhatósági bizottságának. És jellemző a közgyűlésre nézve különösen az, hogy mind e fontos határozatot egyhangulag hozták meg, dacára annak, hogy egyik másik vezérférfi egyik másik kérdésnél iparkodott a tanács javaslatai ellen hangulatot kelteni, az egyik a tárgyilagosság hangján, a másik ideges, szaggatott hangokban kitörő izgatottsággal, s különösen ez az utóbbi elkésve.

A közgyűlés minden tagj., úgy látszik, már önállóan ítéli meg a város szükségleteit s nem engedi magát az érdek politikájától befolyásoltatni. Mi, ha e jelenség fölött tanakodunk és ennek okát keressük, nem találjuk másban meg az okot, mint a város vezetőségének önzetlenségében, a város ügyei iránt tanusított kiváló szeretetben, az ebből folyó tudatos ügybuzgóságban és abban a kitünő szakértelemben, mely mindenütt eredményt tud felmutatni.

De a vezetőségnek ezen érdeme mellett nem szabad megfeledkeznünk azon vezérférfiak érdemeiről, kik a mostani aerát megteremtették, s akiket mint az ugynevezett hatósági párt vezéreit ismeri Szabadka közönsége. Ezeknek megfontoltságán, mely városuk önzetlen szeretetén alapszik, hajótörést szenved az ellenzék vezéreinek idegessége.

Érdem ez, pedig nagy érdem. De nem csak ez az érdemük. Kiváló érdemük különösen az, hogy a város modern fejlődésének oly biztos alapot teremtenek, aminő eddig nem volt még. A tudatos haladás útjára vezetik a várost. Ezt bizonyítja a városház építési alap, a Palics

építési alap megteremtése és gyarapítása.

És még ezekkel a közel jövő nagyságát készítik elő úgy hogy e nagysággal a polgárságot meg ne terheljék, addig a közvetlen szükségleteket már most elégítik ki úgy, hogy ebből a város polgárait ismét ne nehezüljön újabb teher. Ilyen közvetlen szükséglet például a külterületi orvosi állásoknak ma megszávozott szervezése és ilyen a legközelebb döntés alá kerülő tanyai központok szervezése, aminek előkészítését már most megtalálhatjuk a templomok, az orvosi lak, a csendőrség és egyéb közintézeteknek összpontosításában.

Azt hisszük, hogy a közvéleménynek adtunk kifejezést, mikor a mai közgyűlés lefolyását és határozatait eképen mertük kommentálni. Arról azonban meg vagyunk győződve, hogy tárgyilagosságot tudunk maradni minden egyes szavunkban.

A közgyűlés lefolyásáról külföldben részletes tudósításunk a következő:

A megnyitás.

A közgyűlésen ma a törvény értelmében *Biró Károly* dr. polgármester elnökölt, mert *Beszeredy István* főispán, hivatalos teendői miatt az elnöklésben akadályozva volt.

Pontban 9 órakor nyitotta meg az elnök, meglehetősen telt teremben a közgyűlést. A póttárgysorozat, majd a polgármesteri jelentést olvasták föl, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett, s amelynek értelmében *Ásványi Lajos* földmives iskolai igazgató halála fölötti részvételének jegyzőkönyvi kifejezést ad, s erről a cealadot jegyzőkönyvi kivonaton értesíti.

Reisner Lajos drnak a városi munkavezető ácsmester és építőmester nyugdíj igényére vonatkozó indítványát kiadták a szervező bizottságnak javaslattétel végett.

Tudomásul vették a kórházi szabályrendelet jóváhagyására vonatkozó miniszteri leiratot, majd a területmegváltási ügyeket tüzték ki szavazásra.

Majd elhatározta a közgyűlés, hogy

a tompai iskola tantermeit téglából építteti.

A tanyai templomokra került ezután a sor.

A kalocsai érseki hatóság kéri a törvényhatóságot, hogy a tompai tanyai templom építéséhez a város a kézi és igásnap számos megváltása fejében 17.00 koronával járuljon hozzá.

A tanács javaslata értelmében a közgyűlés e kérelmet nem teljesítheti, mert már előzőleg megszavazott 16.000 koronát épen a kézi és igásnap számos megváltása fejében, s mert a 80.000 korona templomépítési alap s a 16.000 korona városi hozzájárulás elégséges egy 1200 lelket befogadó díszes templom felépítésére, aminél nagyobb templomra Tompán szükség nincs.

A nagyfényen építendő templom helyét a csendőrlaktanya körül elterülő helyet jelölték ki úgy hogy 28 láncot kitevő területből kihalásítják az orvosi és pap lakás telkét, az orvos, a pap és tanító illetményét, a tereket és utcákat, a többit pedig parcellázzák és husz éves törlesztésre házhelyeknek adják el nyilvános árverésen.

A szegedi ut és a Széchenyi-téri iskola.

A szegedi ut déli oldalán ezentúl csak a gyalogjárótól 10 méternyire beljebb építhetnek. E tizméternyi terület parkirozandó, s a kerítés csak is tervszerint az építészeti bizottság jóváhagyása után építhető fel. Az építési szabályrendelet e határozat értelmében módosítandó.

A Széchenyi-téri iskolához játszótér ez időszerint nem csatolható, mert a szomszédságban álló, még teljesen jókarban levő lakóházak ki nem sajátíthatók. Ez a határozat közzétetik a közigazgatási bizottsággal, mely a játéktér létesítését kezdeményezte.

A külterületi orvosok.

Egészségügyi szempontból mérhetetlen fontossága van a közgyűlés azon határozatának, mely szerint a külterületen négy orvosi átlás szerveztetik, külön-külön 1600 korona fizetés, 800 korona fuvardíj, 24 köbméter tűzifa és 2 lánc föld díjazással.

Klein Adolf dr. örömmel veszi tudomásul a javaslatot és azt el is fogadja. Ohajtandónak tartja azonban a rendőr-orvosi állás minél előbb leendő szervezését, akinek különös feladata lenne a piaci élelmiszerek megvizsgálása. Indítványozza a tanács

javaslatától eltérőleg, hogy a sándori orvosi állást ne szüntessék be, vegyék át a sándori orvost s fuvardíj helyett 400 korona fizetést adjanak. Ehhez különben szerzett joga is van.

Biró Károly dr. a szerzett jog természetét megmagyarázza s kijelenti, hogy a volt sándori orvos folyamodhatik a most szervezett állások egyikére, s a törvényhatóság bizonyára figyelemmel lesz eddig élvezett jogaira, eltöltött szolgálati idejére, s a többi folyamodók fölött már a méltányosság szempontjából is előnyben fogja részesíteni.

Városház és palicsi alap.

Elhatározták ezután, hogy a Hajdújárásban 169, a tavankuti pusztán 432, a csikeriai pusztán 213 és a halasi országút mellett 67 holdat adnak el egy láncos parcellákban, 20 éves törlesztésre szállótelepítési célokra.

A csikeriai és tavankuti homok eladásából befolyó vételár a városház alap megteremtésére fordítatik, mert tudvalévő, hogy az új városház felépítése immár elkerülhetetlenül szükséges.

A halasi ut melletti földök vételára a palicsi-alaphoz csatolttatik.

Ekkor kezdett tiltakozni *Mulics Simon*, mert neki *Palics Hekuba*.

Biró Károly polgármester azon felvilágosítása után, hogy hiszen az alap megteremtése még nem építés, s hogy minden ilyen kérdés amugy is külön közgyűlési határozat tárgya kell hogy legyen, a közgyűlés a tanács javaslatát egyhangulag tudomásul veszi.

Egyéb ügyek.

Dominus Simon felebbezéseit páholyjog ügyekben *Fischer Jákó* dr. és *Bóbits József* kultur-tanácsos fel-szólamlása után elutasították.

Sándor község behajthatatlan árvtári követeléseit leirattak.

Özv. *Berovits János*nének évi 640, özv. *Andrasits István*nének évi 180, özv. *Kocsis József*nének évi 600 kor. nyugdíj állapították meg. *Maczanko József* 48-as honvédnek havi 10, *Pricza Sándornak* havi 12 korona segélyt szavaznak meg.

Báthori Schulcz Bodog szobrára 25 koronát szavaznak meg.

A zombori *Schweidel*-szobor leleplezési ünnepén a törvényhatóság a tanács által képviselteti magát.

Milassin József levéltárnok két havi, *Czuczy Ferencz* rendőrkapitányi kiadó 3 havi szabadságot nyer.

A husvágás és husmérésre vonatkozó szabályrendeletet kiadják az

MAGGI-FÉLE IZESÍTŐ
LEVES és ÉTEL-

Kapható: **DRESCHER GYULA** kereskedésében **BAJA**.

Üvegecskékben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegecskék legolcsóbban utántöltenek.
MAGGI-kitüntetések: 5 nagydíj, 29 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hétször versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világiállításokon (Maggi Gyula bírálótag.)

páratlana maga nemében és régóta bevált szer, hogy gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk.

ipartestületnek, hogy ez esetleges óhajait kifejezésre juttathassa.

Március 15-dike.

Nem volt ugyan utolsó tárgy, de utolsónak hagytuk, hogy jobban kiemelhessük. Baja város törvényhatósági bizottsága megkereste Szabadka törvényhatóságát, irjon föl a képviselőházhoz, hogy 1848. március 15-dike avattassék nemzeti ünneppé.

Dulics Jenő főjegyző olvassa föl a tanács javaslatát, mely szerint utasítatik a tanács ily felirat megszerkesztésére és a képviselőház elé leendő terjesztésére.

Eljenzéssel, egyhangulag fogadták el a javaslatot.

A közgyűlést fél 11 órakor rekeszti be az elnöklő polgármester.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 27.

Kossuth Ferencz a szövetséget ellenzék elnöke az általános választói jogról cikkeznek ma és ugyanekkor egynemely lap azt írja, hogy a szocialisták a választások lezajlásával fölkeresték Kossuthot és azt kérdezték tőle, milyen álláspontot foglal el a függetlenségi párt a választói jog kérdésében. Erről a találkozásról sem Kossuth Ferenc sem a budapesti szocialista pártvezetőség mit sem tud. Az egész dolog félreértésen alapul. 1903-ban történt, hogy a szocialisták átiratban fordultak a Kossuth-párthoz és azt követelték, hogy a függetlenségi párt kapcsolja bele az általános és titkos választói jogot az obstrukcióba. A Kossuth-párt akkor egy négytagú bizottságot küldött ki ennek a kérdésnek a tanulmányozására, a mely bizottság az általános választói jog mellett döntött. A bizottság erre vonatkozó jelentését a függetlenségi párt 1903. évi október havában tartott értekezleten terjesztette elő, a párt azonban az ülést későbbre halasztotta. A függetlenségi párt ezután akkor foglalkozott a kérdéssel, a mikor a Tisza kormány 1904. elején kibékült és Tisza megígérte a választói jog kiterjesztését is. Erről ankét is volt, a melyen csupán a kiterjesztés mellett és nem az általános választói jog mellett döntöttek. Ez a kérdés aktualissá válik most a függetlenségi párt május 3-iki értekezletén, a hol szóvá teszik, miért elégedett meg a felirati javaslat az egyszerű kiterjesztésével a választói jognak, amikor a függetlenségi párt ünnepélyes ígéretet tett választóinak, hogy az általános és titkos választói jog mellett küzd. A kérdés tárgyalása elé politikai körökben érdeklődéssel tekintenek, annál inkább is, minthogy a szocialisták ebben a dologban nagy tüntetésekre készülnek.

BAJA és VIDÉKE.

Rovatszerkesztő: Fodor Károly.

Baja, április 26.

Bajai séták.

Rügyfakasztó, virágillatos tavasz van. És a természet örök törvényé nélfogva tavaszt nyomón követi a nyár, amikor a nap perzselő heve elől szeretne az ember megszökni valahova, ahol enyhítőbb, hűsebb a táj, mint aminő a tüzelő nap hevétől átízott kövezzel burkolt utcákon van.

Menekülnénk, de hova? Nincs ebben a városban egyetlen kellemes sétálásra alkalmas, árnyas, lombos

parkja sem. Ott volna a lökert. Ugy van azonban ezzel a polgárság, hogy van is, nincs is. A tagok odamene-külhetnek (de ezek is csak vasárnaponként), a nem tagok azonban ki vannak zárva. Az az ember tehát, aki nincs ebben a helyzetben, hogy bármi érdekből tagja legyen ennek az egyesületnek kénytelen esténként az utcán bandukolni.

Eddig megvolt városunknak az a kellemessége, hogy az utcákat lombos fák szegélyezték, de hát az idén ezeket az utcákat bölcsen megrendszabályozták és most rideg, kopár és sivár minden bajai utca.

Egyetlen szabályos, rendes és egyenes utcáján Bajának, a Szent Antal utcán amint sétálunk befelé, hirtelen a végéhez érünk. Mi bajaiak csak megszoktuk valahogyan, de az idegennek rettenetes módon furcsa, hogy egy szép utca egy ormótlan, csunya, romladozó fakerítésbe ütközve végződik. A barátok kertjének a fala! Ha ezt az 5 holdas területet körül kerítő falat egyszer a közérdek parancsára lerombolják és a barátok kertje a város tulajdonába megy, rögtön megoldást nyer a sétátér kérdés.

De addig! A lökert a nagyközönség részére zárva, a vasuti kert rendezetlen, poros és sáros. A Sugovica partjáról jobb ha nem is beszélünk. Nappal nem lehet odamenni, mert egyik végében a fuvarosok lovai a másik végében meg a fiakker állomás győzötteti meg az embert, hogy van más szag is, mint a parfüm illat. Este meg gyufát kell gyújtani, ha látni akarjuk, hogy hol is egy lámpa!

Sétátérre pedig szükség van Baján. A barátok kertjének kisajátítása még a távol jövő zenéje. Ha már mást nem kaphatunk, hát rendezni kellene a vasuti kertet meg a Sugovicza partját.

Igric.

— **Az öngyilkos tolvajai.** Még emlékeztet a város lakossága előtt Vörös Margit öngyilkossága, aki a Ferenc csatornába ölte magát. Mikor ennek a szerencsétlen leánynak a holttestét kifogták, néhányan kikutatták a zsebeit és az ott talált néhány fillérenyi pénzt elvették. Ez a turpisság most kiderült és ezért a tettesek ellen megindította a bajai bíróság az eljárást.

— **Zsebmetsző a templomban.** A most lefolyt ünnepek alatt több asszony kik a barátok templomában voltak imádkozni, észrevették, hogy zsebükből kilopta valaki a pénzt. Végre tegnap ismét »dolgozott« a zsebelő a templomban és — rajta csipték Kolámpár Eleonórárt, amint egy asszony zsebéből pénzt lopott. Ellene az eljárást megindította a rendőrség.

— **Hütlén cseléd.** Szücs Teréz cselédleány ellen feljelentést tett a gazdája, hogy Szücs Teréz a gazdasszonya számlájára hitelbe vásárolt Reich Bernát féle üzletben és hogy a rábizott pénzt elikkasztotta. A rendőrség a derék leányzó ellen megindította az eljárást.

— **Kellemes szórakozást** nyújt esténként a közönségnek a kis vásártéren levő Variete cirkusz. Különösen ki kell emelnünk a két akrobatát, akik csodásan dresszírozott kutyájukkal oly pompás mutatványokkal lepik meg a közönséget, aminőben ritkán lehet része. Az akrobatákról két előkelő berlini lap is nagy elismeréssel szól, azon alkalomból, hogy a Reichsgartenben a német császár előtt játszottak.

A rablógyilkos szövetséget.

Budapest, április 26.

Miután László Géza szabadkai rendőrkapitány Vácról tegnap hazautazott, az ügyet most már a váci járásbírószágon folytatják. A csendőrök, Szlatki Pál szabadkai csendőr-mester és Ambrus Béla zentai csendőr-mester azzal a kéréssel is fordultak az igazságügyminisztériumhoz, hogy kivételesen tekintsenek el a törvény rendelkezéstől és engedjék meg a vizsgálatnak 48 órán túl való folytatását is. Az igazságügyminisztérium azonban ezt a kérelmet visszautasította.

A szabadkai rendőrkapitány több bűnesetre nézve, amelyeket Barna Lukács magára vállalt, teljes bizonyossággal megállapította, hogy azokat nem Barna követte el. Barna azért vállalt derűre borúra minden büntényt magára, hogy megtéveszse vele a vizsgálatot és a nyomozást hamis irányba terelje. Így nem igaz az, hogy Barna Lukács követte el a merényletet Boda István pénzes levélhordó ellen, valamint az sem igaz, hogy a múlt év nyarán ő rabolta ki a Margitszigeten gróf Zichy Jánost. Hogy Barna Lukács ezeknek a bűntényeknek magára vállalásával csak félre akarja vezetni a vizsgálatot, arra úgy jöttek rá, hogy László rendőrkapitány egész csomó bűnesetet sorolt fel Barna előtt és mindenikre vonatkozólag megkérdezte:

— Maga követte el ezt?

Mire Barna következetesen így felelt:

— Igen. Én!

László rendőrkapitány erre még a következő kérdést intézte Barna Lukácshoz:

— Hát a kolozsvári postást is maga gyilkolta meg?

— Igen! — mondotta Barna állhatatosan.

Ebből a vallomásból aztán nyilvánvalóvá lett, hogy Barna hazudja a magára vállalt bűntényeket. A kolozsvári postást tudvalevően egy Friedrich Ferenc nevű ember gyilkolta meg, akit föl is akasztottak.

Nagyon érdekes adatok derültek ki, főképpen Barna Lukács és Kadványi Dávid vallomásai alapján. Ezek szerint beláthatlan azoknak a gonoszetteknek a száma, amelyek a briganti-szövetségnél elő voltak jegyezve s amelyeket az idők folyamán végre is akartak hajtani.

Nem egy család menekült meg a rablógyilkosok letartóztatásával a katasztrófától, a mely őket már a legközelebbi időben sujthatta volna. Zentán és Szabadkán egész csomó ember, kereskedő és iparos, háztulajdonos, földmives és gazdag magánzó volt áldozatul kiszemelve.

Egy zentai gazdag kereskedő és egy csantavéri jómódu kovácsmester csak úgy menekült meg a kirablástól és meggyilkoltatástól, hogy a gonosztevők közt viszálykodás dult. Mindkét esetben már ott voltak a betörők a ház kapujánál, már-már fel is feszítették a kaput, amikor egymás közt összevesztek és távoztak.

A Szabadka vidékén elkövetett bűntények közül most már csak egy maradt gazda nélkül. 1902-ben a Radonováci uton meggyilkolták Rízányi János gazdag földműves gazdát. Most kutatják, vajjon ezt a bűntényt is a rablógyilkos szövetség tagjai követték-e el. Ez azonban valószínűtlen, mert akkor még nem is laktak azon a vidéken.

A szövetség legelszántabb tagja Barna Lukács és Kadványi Dávid volt. Előbbinek, aki huszár volt az

volt a feladata, hogy a vásárosok lovainak a kantárszárát megragadja. S ezt olyan ügyesen csinálta, hogy a lovak kénytelenek voltak tüstént megállni s így könnyebb volt minden további működés. Kadványi még csak tizenkilenc esztendő, de rendkívül rabiátus és erőszakos, félt is az egész környék a durvaságától. Lakásán régi lújságokat találtak, olyanokat főképpen, amelyekben rablógyilkosságok voltak közölve. Érdekes, hogy viszont Bóni lakása telve volt rémregényekkel, amelyeket Bóni nagyon szeretett olvasgatni. Külömben a társaság minden tagja tudott irni és olvasni.

A tegnap délelőtti kihallgatás el-tartott egy óráig és azután visszavezették a vádlottakat celláikba. A rablók a járásbírószági épület első emeletén levő börtönhelyiségeket lakják. Állandóan meg vannak valsalva. Csak ebéd idejére veszik le néhány percre bilincseiket, hogy elfogyaszszák kosztjukat. Az öt férfi rabló meglehetősen egykedvűséggel tölti idejét a börtönben és nem renitenskedik. Annál hangosabb Oláh-Simkó Józsefné, az öreg Simkó felesége, aki amint meghallja, hogy az őrn kívül más is van a folyosón, éktelelen sirásba fog és szent esküvel erősítve hangoztatja ártatlanságát. Nyughatatlan még az alig husz esztendő Kadványi Dávid, aki gyakran fölriad álmából és a cellájába siető öröknek rémes látományokról panaszkodik. Feltűnő otthonosságot áru el viseletével az öreg Simkó, aki mint tapaszt. It fegyenc, jól tudja, hogy nem használ sem a sirás, sem a jajgatás és e helyett minden nap újabb meséket főz ki, vallatónak nem kis megrökönyödésére. Bóni és Barna nagyon egykedvűek, szinte bambán bámulnak maguk elé és nem zaklatják kérdésekkel őreiket.

A váci főkapitány a többi közt így nyilatkozott:

— Több mint harminc esztendője szolgálatom már az államot, és nem egy gyilkost fogtam el, de ennél a bandánál körömfontabbat és gazababbat még nem láttam. Az ügyiratok eddig több mint tiz kilót nyomnak és az országnak csaknem valamennyi hatóságával érintkezésbe kellett lépnem nyomozás közben.

Tegnap befejezték a váci kihallgatásokat.

A rablógyilkosok közül kettőt: Bónit és Barnát tegnap délután Budapestre vitték. A két gyilkost elkülönítve, erős fedézzel indították utnak. Mind a kettőnek a vállán egy egy töltetlen Manlicher-puska lógott, — azok a fegyverek, amelyeket a gyilkos támadások alkalmával használtak s amelyekkel négy öt ember életét oltották ki. Budapestre érkezve, a nyugoti pályaudvarról zárt kocsiban egyenesen a pestvidéki ügyészség börtönébe vitték őket.

Kadványi Dávidot és Oláh-Simkó Jánosnét ma vitték Budapestre a bűnfeleknek kintmaradt részével együtt. A Mogyoródi-családból csak a fiut, Józsefet tartóztatták le; apját, Antalt tanunak idézték be és kihallgatása után hazaeresztették a családjához.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Április 30. A m. á. v. altisztkör közgyűlése d. u. 3 órakor az altisztkör helyiségében.

Május 7. A szabadkai Gazdakör közgyűlése d. e. 10 órakor.

— **Személyi hír.** Szamosi Lajos kolozsvári egyetemi tanár városunkban időzik s mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiküldötté, a görög-pótló irodalomból előadásokat tart főgimnáziumunkban. Utolsó előadását holnap tartja.

— **Esküvő.** Tegnap délután 5 órakor tartotta szentiványi Joó Aladár helybeli máv. mérnök esküvőjét a halasi ref. templomban Dobó Gizella urhölgygyel, Dobó Ferenc ny. gimn. tanár leányával. Násznagyokként a menyasszony részéről Gaál Endre nyiregyházi főgimn. igazgató, a vőlegény részéről pedig Martinovics Béla földbirtokos szerepeltek.

— **A szabadkai kath. papság lelki gyakorlata.** A szabadkai esperesi kerület papsága ma délelőtt tartotta szokásos husvéti szent lelki gyakorlatait. Kuluncsics Miklós esperes latin beszédet mondott a szent-Teréz templomban, melyet követett a papság szt. gyónása és áldozása. A szt. lelki gyakorlatot bűnbánati imák és a Te-Deum éneklése fejezték be.

— **Hangverseny a főgimnáziumban.** A helybeli főgimnáziumi ifjúsági ének- és zenekar a jövő hónapban nagyszabású hangversenyt rendez a zongoraalap javára. Az előkészületek már folynak Klazsik Lehel énektanár vezetése alatt.

— **Eljegyzés.** Weisz József Szabadkáról eljegyezte Kohn Berta kisasszonyt Torontál-Vásárhelyről.

— **A palicsi fürdőszemélyzet.** A nyári idény tartamára a palicsi fürdőszemélyzet a következő lesz. Meleg fürdős Ferencsevits Mihály. Hideg fürdős Zvorényi Dezső. Női hideg fürdősnő Beszédes Amál. Szobaasszony Balás Piriné Erzsébet. Vizgyógyintézeti fürdőszolga Váradik János. Vizgyógyintézeti fürdősnő Barta Katalin. Udvarosok: Vujkovits Lámits István, Bognár Mihály, Malagurszky Antal, Lipozencsits Péter, Ivics Károly, Szudárovits Péter, Slezák András. Mosónő Kovács Mária. Tenys fiu Garzso Lukács.

— **Kertmegnyitás.** 1905 évi ápr. hó 30-án a volt Casinó kert (régilenczház mellett) táncvivalommal nyitja meg Tumbász Antal vendéglős. Belépti-díj személyenként 80 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor. Kellemetlen idő esetén a táncvivalom jövő vasárnap lesz megtartva. Jó italokról és ételekről valamint pontos kiszolgálásról a vendéglős gondoskodik.

— **Virtuskodó rendőr.** Kuluncsics György városi rendőrt ma felettes hatósága állásától elmozdította, mert a napokban többeket az utcán megtámadott és felebbvalóját bántalmazta. A rendőrhatalommal való visszaélés miatt az ügyészségnél is megtette ellene a feljelentést.

— **Összeesett az utcán.** Bódis Istvánné vasuti altiszt 6 éves özvegye ma délelőtt 10 óra tájban a Petőfi-utca és Széchényi-tér sarkán hirtelen rosszul lett, összeesett és néhány pernyi kínlás után meghalt. Férje csak néhány hónap előtt önkézzel vetett véget életének. — A rendőri hatóság a hulla szemlélet holnap délelőtt fogja megtartani.

— **A gyanúsított katonaszökevényt elfogták.** A sándori rablógyilkosság után a nyomozó hatóság gyanúja elsősorban Molnár István nevű szegedi 46 os gyalogezredbeli katonaszökevény felé irányult, aki szökése alkalmával szolgálati fegyverét is magával vitte. A nyomozás

azonban később más irányba lett terelve s most már ugyszólván teljesen kivannak derítve a rémes bűnesetek. Ma értesítették a rendőrséget Félegyházáról, hogy ott Molnár Istvánt tegnap elfogták. A szökevény katonája természetesen semmit sem tud a szökésével egyidőben történt rablógyilkosságról.

— **Méregkeverő asszonyok.** A bácsmegeyi Péterréve szenzációjáról ujabban a következőket jelentik: A nyomozás kiderítette, hogy Hevér Rozál, Szá-zi Rozál, Aranyos Anna és Péter Rozálon kívül még sok bűnös asszony van, akik már gyermekeiket is megmérgezték Péter Katalin 1887 tavaszán Péter Rozál és néhai Hideg Anna szivbajos Teréz nevű leányát Fekete Antal 1884 októberében férjét, Mata Istvánt, mérgezte Péter Rozál segítségével. Pecze Annát 1892-ben Fekete Pált 1894-ben mérgezték meg. Döme János kovácsmestert 1897 októberében mérgezte meg Falkó Teréz szülész, aki most, hogy büntetését elkerülje, maga is mérget vett be. Mikor a csendőrök lakásán megjelentek, már súlyos betegen feküdt. Nyíri Sándor csendőrőrmester ellenszert akart beadni a méregkeverő asszonynak, aki azonban visszautasította azt. — Nem akarom mondani hogy engem csendőrök kísérjenek! Én büneimért fönt akarok szenvedni! Rettenetes bűnök terhelik Késity Mária lelkét. 1878 elején férjét, Horváth Pétert, mérgezte meg. azután szeretőjével Kaicsik Benedekkel aki férje is lett s azóta meg is halt, megmérgezte annak feleségét és két gyermekét. Késity Mária bűnei azonban már elévültek. A földérett tömeges mérgezések Péterréven és u környékén nagy izgalmat keltettek, az ujvidéki törvényszék vizsgálóbírája pedig a nyomozást kiterjesztette más községekre is, mert a bűnszálak több faluba is vezetnek.

— **Az áldetektív.** Ma reggel Gardalics helybeli levélhordóhoz a kinek kocsmahelyisége is van egy urias öltözetű egyén állított be s fővárosi detektívnek adva ki magát ebédet rendelt. A gyanús viselkedésű emberre figyelmes lett a rendőrség és igazolásra szólították fel. A rendőrség előtt kitűnt, hogy Böhm Lajosnak hívják, foglalkozására nézve hentessegéd, de már 1902 óta nincs alkalmazásban. Azért adta ki magát detektívnek mert állítása szerint öcsésének egy eltűnt kerékpárját, melyet egy helybeli egyén lopott el, akarta kézrekeríteni. A mesét az illetékes rendőrkapitány nem hitte el, hanem 20 kor. pénzbüntetésre vagy 2 napi elzárásra ítélte. Büntetésének kitöltése után hazatoloncolják.

SZÍNHÁZ.

Cigánybáró.

Az operette személyzet teljes bemutatkozása tegnap történt meg, Strausz örökszépességű operettejében. Örömmel konstatáljuk, hogy az új szervezkedés slagerje, a koloratur prima donna bemutatkozása olyan sikerrel járt, melyhez hasonló már évek óta nem volt színpadunkon. Solti Vilma Saffija minden ízében tökéletes művészi alakítás, melynek bármely hazai előkelő színpadon értékes sikere volna. Nagy terjedelmű hangja minden regiszterben egyenletes, csengő és üde, énektudása művészi, teljes biztonsággal és hatásvadászás nélkül énekel. Jártéka gyakorlottságra és intelligenciára

vall. Első felvonásbeli két nagy énekszámát tulás nélkül mondva, lázas elragadtatással hallgatta a nagyszámú közönség és valóságos tapsorkánban nyilatkozott meg az elismerés. Minden énekszámát megisméltették. Érdeklődéssel várjuk további fellépéseit, különösen a klaszikus operettekben, talán a Hoffmann meséinek hármass női szerepében is bemutatná a vezetését, a mely úgy halljuk, egyik legjobb szerepe s minthogy tenoristánk is van, aki Hoffmant már énekelte, a repriz nem ütközik akadályokba. Cipra szerepében Havasi Szidonis, az új komika mutatkozott be ujabbról, kevés szerencsével De ezt csupán a mindenáron való szerepeltetésnek, a helytelen szerepkiosztásnak tulajdonítjuk. Mert hiszen azt nem róhatjuk fel hibául a különben kitűnő komikának, hogy a drámai anya és a koloratur szerepekben nem állja meg egyforma tökéletességgel a helyét. Ez a mi színházi vezetőségünknek gazdasági rendszere, amely a jobban fizetett tagokból mindenáron Frizzókat akar művelni. Ennek az áldozata Falussy is, aki most a temesvári színtársulathoz énekes bonvivánnak, tehát épen a nem megfelelő szerepkörre szerződött. Liliben történt bemutatkozása balul is ütött ki. Nálunk persze mindenben jó volt. Lónyai Piroška Arzéna pessziv szerepében kedves megjelenés volt. A stakkató éneklésre, sem hangja, sem pedig énekművészete nem képesítik.

Márton, az új tenorista, Barinkayját már hallottuk három év előtt színpadunkon. Hangja azóta megerősödött, otthonosabban is mozog a színpadon. Első énekszámát meglepő szépen énekelte, de már kétszóbb kevesebb biztonsággal bánt hangjával. A közönség szívesen látta viszont a színpadon és többször kapott tapsokat az est folyamán.

Rendőrlégények, mint bérelt gonosztevők.

Párját ritkító merényletnek esett áldozatául Zombori István szegedi városi adótiszt.

Zombori István husvét napján egész családjával átrándult Magyar-Kanizsára, ahol édes anyját látogatta meg. Anyja második férjénél, Uri Mihálynál lakott és szívesen fogadta Zomborit. Uri Mihálynak azonban van egy felnőtt, családos ember fia, a ki ilyenformán mostoha testvére Zombori Istvánnak. Ez a fiu, Uri György, féltékenyen nézte mostoha anyja családját és boszút forralt ellene.

Husvét estéjén Uri György és a felesége, további Zombori István kávéházba mentek. A kávéház tömve volt, mikor három rendőr lépett az asztalhoz és Zomborit igazolásra szólította föl. A szalonkabátos, kifogástalan viselkedésű uri ember különösnek találta ezt a kérdést, de azért mostoha testvéreire hivatkozott. Ő ismeri, majd igazolja.

Uri György azonban vállat volt. — Nálunk ebédelt. Többet nem tudok.

Zombori erre átnyújtotta a szegedi Otthon-egyesület tagsági igazolványát. A rendőrséget vezetője kikapta a kezéből és összetépte. Erre a jelre mind a három rendőr neki-esett Zomborinak és leverte a földre. Kivonszolták a konyhába, ahol puskatussal teljes erejükkel összeverték. Azután az utcára vitték és lábánál fogva, a földön húzták el a legköze-

lebbi őrtanyáig, ahol eszméletlenül verték és bezárták.

Uri György egész nyugodtan hazatért és lefeküdt. Még reggel sem szólt senkinek. Ugy látszik ő a gaztett értelmi szerzője.

A borzasztóan összevert embert éjnek idején, eszméletlen állapotban kivitték a község határába és egy szénaboglya tövébe helyezték el. Itt találták meg másnap reggel.

Zombori István szörnyű sérüléseket szenvedett. Fején 7 centiméteres nyílt seb tátong. Zsebében lévő dohánytárcája teljesen összelapult, órája romjainak helye fekete foltot mutat lágyékán. A hideg éjszakában tüdőgyulladást kapott. Halálos beteggen szállították haza Szegedre, ahol most lakásán fekszik nagy lázban, élet és halál között.

Az embertelen merénylőket a kanizsai csendőrök nyomban letartóztatta.

TAVIRATOK

A temesvári vár.

Temesvár, ápr. 27. A városi közgyűlés ma elfogadta a katonai kincstarral kötendő szerződés tervezetét a várerődítményi területek megvétele tárgyában. A szerződés értelmében közel másfél millió négyzetméternyi terület öt évi ciklusban a város birtokába kerül 2 millió koronáért, amiáltal befejeződik a 70-es években megkezdett mozgalom a város fejlesztése iránt. A mai közgyűlés egyúttal elhatározta, hogy öfelségéhez aki 1892. április 23-án megszüntette a vár jellegét és aki megengedte a tárgyalások megindítását, jóakarataul halás feliratot intéz.

Arad megye felirata.

Arad, ápr. 27. Arad megye mai közgyűlésén 130 szóval 81 ellen elfogadták állandó választmány javaslatát, mely szerint a megye az ellenzék feliratának tartalmát és kívánságait magáévá téve, felir képviselőházhoz és hasonlóra felhívja az összes törvényhatóságokat.

Bosnyák összeesküvés.

Budapest, április 27. Bródból jelentik: A bosnyák előkelőségek, kik a környékről jöttek ide, négy napon át titkos tanácskozást tartottak. — E tanácskozás tárgya állítólag az autonóm egyházügyek. Innen a tanácskozáók Zágrábba mentek. A báni kormány nagy figyelemmel kíséri a bosnyák vezérek gyülekezését, mert az a vélemény, hogy Bulgária Boszniában felkelést szit az egyházi ügyek leple alatt.

Szerelmi dráma.

Miskolc, április 26. Ma délután két óra tájban egy tisztiszolgai egyenruhába öltözött fiatal ember és egy fiatal leány jelent meg a „Magyar Király” szállóban, ahol szobát béreltek. Négy óra tájban két gyors egymásutánban következett lövés zaja riasztotta fel a szálloda személyzetét, mely a tisztiszolga által bérelt szobát fölörve, a földön a tisztiszolga hulláját találták meg, míg az ágyban fölötözve, vértől elborítottan a leány feküdt. A szerelmesek tettüket a fölötti elkeseredésükben követték el, hogy a leány szülei házasságukat ellenezték.

Nagy fizetésképtelenség.

Mont-Luzon, ápr. 27. A Mouffy és társa bankcég beszüntette fizetéseit. A passzívák három és fél millió frankot tesznek ki, amely a kisemberek egész sokaságát tette tönkre. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalom.

Wittgenstein a kezét nyújtotta barátjának.

— Értetek, mondá megindultan.
— É-nem tagadod meg főlem barát-ágodot most, mikor megtudjad, hogy engedtem magamat a könnyelműségtől razadtatni?

— Legyen, miut eltemelve. Elett-boldogsággal kellett fiataliságod könnyelműségéért bünhődnöd.

Köszönöm, szóló a bűnügyi tanácsos.

— És most mit akarsz cselekedni?
— Mit akarok cselekedni? Még ma fiamhoz megyek; amennyire erőmtől tellik, jóvá akarom tenni az ellene elkövetett bűnömet.

— Ne barátom, szóló Wittgenstein barátját csillapítva. Elhamarkodhatnád az ügyet; míg gondosan elő nem készítetted az utadat, nem ismertetheted meg magadat a fiaddal.

— A szívem eped utána, sóhajtott fel a bűnügyi tanácsos, az után akiről te annyi szépet mondtál. Hogy épen te dicsérted, ez nyújt nekem biztosítékot, hogy megtalálom benne azt, amit Miksában, sajnos, hasztalanul kerestem.

Miksának említésekor komor árnyék ült a bűnügyi tanácsos arcára és élénk színekkel látta lelkében azon körülményeket, melyeket fia csábitójának, Wehlertnek leleplezése maga után von.

— Rettenetesen beteljesedett a szegényház lakójának jóvendölése,

Wittgenstein megnyugtatta barátját és közölte vele, hogy néhány nap múlva az első estélyt adja, amelyre Emilt is meghívta és hogy Emil meg is ígerte eljövételét. Ez kedvező alkalom lenne, fiának megfigyelésére, s első lépés a további teendőkhez.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, az Egressy-utcában levő jó hírnevű

huscsarnokomat

május hónapban

Wesselényi-utca, Dr. Békeffy Gyula ur házába

(a polgári leányiskolával szemben) helyzem át.

A n. é. közönség kérése maradóknak

Schlesinger Ferenc
mészáros

Pénztárnoki állást

kap egy jó házból való leány. Ajánlatok a kiadó hivatás körében.

Köztársasági föld

közvetlen a Hölzer tégláégető mellett, szabad kézből eladó.

Tudakolozhatni lehet Abrasich Antal polg. isk. igazgatónál.

„Hungária-szállodában“ levő

tánciskolám

a helység teljes átalakítása miatt

május—június

hónapokban szünetel.

LANDAU LAZÁR,
okl. táncitanító.

7338/905. tan. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi minisztérium 24558/XIV. sz. magas rendelete folytán közhírré teszi, hogy a város Ludovika alapítványi helyei közül egy, az alapító oklevél IX-ik pontja szerint az 1897. évi XXIII. t.-c. értelmében szervezett honvéd főreáliskola I. évfolyamában az 1905/6. tanév kezdetén betöltendő lesz.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, a kik ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtják, miszerint a főjegyzői hivatalban megtekinthető pályázati feltételek értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. évi május hó 10-ig a város törvényhatósági bizottságához címezve a tanács iktató hivatalban annál is inkább nyujtsák be, mert az azután érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Szabadkán, 1905. április 27.

Dr. Biró Károly,
polgármester

NAGY

NAP- és ESŐERNYŐ

Óriási választék. RAKTÁR. Óriási választék.

A közelgő nyári idényre batorokodom a n. é. közönség szives figyelmét felhívni a nálam raktáron lévő csipke fantasie és crepe de chine napernyőkre, úgy sima és chine színekben, valamint fekete selyem és félselyem, színes és chinbe óriási nagy választékban, bámulatos olcsó árak mellett Ernyő javításokat valamint áthuzásokat saját műhelyemben olcsón fogadok el. — Férfi- és gyermek kalapok, sapkák rendkívül nagy választék, nagyon olcsó árakban.

Szives pártfogásukért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel Fiseher Pál,
Baja, városi bérház.

Köser

Kökusz zsír

legtisztább minőség nagyban és kicsinyben kapható Czigler Gyulánál

SZABADKA VI., Magyar utca 643. sz.
(az erdő felé). Telephon 275.

Richter György

apatini lakós

vizi molnár

tudomásul adja, hogy a kik ő nála, vizi malmán őrlelni akarnak, többen egy társaságban buzájukat feladhatják a szabadkai vagy bajmoki vasuti állomáson Priglevica Szent-Ivánig; onnan a malomba és vissza Prigl. Szt.-Ivánra a molnár költsége; a tulajdonosok csak a vasuti díjat fizetik. Tisztelettel

Richter György molnár mester.

VI. kör Kovács-u. 293. sz. ház.

két utcára

5 szobával, vilanyvilágítás, külön baromfiudvar kerttel három évre bérbeadó. Cim a kiadóba.

Baron Vilmos
nagy sírkőraktára BAJA,
Központi Szálloda épületében
Dus raktár legfinomabb és legolcsóbb sírkövekből Betűk aranyozásának tartósságaért kezeség vállalatik.
Szolid és jó munka.
Temetői munkát elvállalok!

Wagenblatt Ferencz

festékkereskedő Baján.

Halló!! Ki beszél??

Wagenblatt Ferenc festék-kereskedő ajánlja a legjobb minőségű Borostyán-lak és Linoleum padló fénymázait 4 színben. Saját gyártmányu olajfestékeit minden színben. Valódi Viaszk kenőcsöt butor és padlók fényezésére. „Vénusz“ aranyozó, képrámák, szobrok és lampákra. Mindenféle cipő crémet. Szalmakalap-lakot 10 színben, Emeillakok minden színben.

VÉ DJEGY

Uj! Uj!
Saját találmány!

A törv. bej. „MERKUR“ ezüst kályhafény kályhák részére 1 doboz 70 fillér. Legujabb szab. találmány Denaturált szesz robbanómentes edényekben.

Szalma kalap festése minden színben olcsón fest etnek

Wagenblatt Ferencz
festék-kereskedő Baján.

Ez nem mese! Ez valóság!

Figyelem!

Dupla fedelű ezüst óra csak 6— frt
Roskopf nickel óra csak 2— frt

Pontosan járó ébresztő óra csak 1:50 frt
Tula ezüst óra csak . . . . . 10— frt

Ezt sehol a világon másutt nem kapja!

Arany és ezüst ékszerek, női és férfi aranygyűrű, fülbevaló, karkötő, hosszú és rövid óra láncok. és nyakláncok a legnagyobb választékban. Ezüst oxyd, chinai ezüst evőeszközök és dísz tárgyak Tegyen egykísérletet és meggyőződik, hogy sehol ily olcsón nem vásárolhat!

Rude Ignác uőórás és ékszerész Baja

Alapított 1898. Granaug-féle bankház épületben. Alapított 1898.

Meglepő újdonság a világítás terén! Tessék ide figyelni

Müller Antal épület és díszmű Baján

Saját házbau — a Központi Szállodával szemben — Saját házbau.

Ajánlja saját találmányu. felülmulthatlanul fényes világításu acitelin lámpáit

Teljesen szagmentes. Miden veszély kizárva. Nélkülözhetetlen udvar, kert, vendéglő, lakás világításánál. — Utolérhetlenül szép és olcsó világítás! — Árakkal és felvilágosítással készséggel szolgálók.

Egyben van szerencsém ajánlani ülő, fürdő és fűthető kádakat. Öntöző, kerti, konyha és dísz kannákat a legszebb, legjobbtól a legolcsóbb árakig. — Üzletemben kapható minden e szakba vágó, a háztartásban szükséges áru. — Elvállalok mindennemű épület munkát. — Saját szerkezetű állvány nélküli készülékemmel elvállalok mindennemű toronyjavítást, fedést, festést, oratóba festést, aranyozást és villámhárító felállítását, nemkülönböztetve bármilynemű toronymunkát kifogástalan pontossággal, jótállás mellett és igen jutányos áron. — Elvállalok továbbá új torony készítését ács munkával együtt vagy anélkül.